

phenomenon. Proceeding from the above brief analysis of some of the leading positions in the history of European pianism pedagogical concepts, we come to the conclusion that in performance can be clearly identified such as the proper levels of technical and technological, aesthetic and ethical, which together form the phenomenon of artistic performance of piano music. Each of these levels in the future may be the object of an independent theoretical analysis.

**СКЛАДОВІ ТЕОРЕТИЧНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ
ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ДО УКРАЇНСЬКОГО ПІСЕННОГО
ФОЛЬКЛОРУ В КИТАЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ**

УДК 159.952.13:784.4-057.87(510)

Ли Чжаофен

У статті розглянуті основні складові теоретичної моделі формування пізнавального інтересу до українського пісенного фольклору в майбутніх учителів музики Китаю.

Розгляд цього феномену актуалізується в сучасних умовах поширення міжнаціональної культурно-освітньої взаємодії. Процес формування будь-якого явища спирається на розробку теоретичної моделі, тому деякі складові відповідної моделі стали безпосереднім предметом запропонованої статті. В її зміст вміщено компоненти пізнавального інтересу, виокремлені відповідні принципи, виділені педагогічні умови та визначена відповідна поетапність процесу формування.

Ключові слова: *пізнавальний інтерес, компоненти структури, принципи, педагогічні умови, етапи формування.*

**СОСТАВЛЯЮЩИЕ ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ МОДЕЛИ
ФОРМИРОВАНИЯ ПОЗНАВАТЕЛЬНОГО ИНТЕРЕСА К
УКРАИНСКОМУ ПЕСЕННОМУ ФОЛЬКЛОРУ У КИТАЙСКИХ
СТУДЕНТОВ**

Ли Чжаофен

В статье рассматриваются основные составляющие теоретической модели формирования познавательного интереса к украинскому песенному фольклору у будущих учителей музыки Китая.

Обращение у этому феномену актуализуется в современных условиях расширения межнационального культурного и образовательного взаимодействия. Процесс формирования любого явления опирается на разработку его теоретической модели, поэтому некоторые составляющие такой модели стали непосредственным предметом предложенной статьи. В ее содержание включены компоненты познавательного интереса, выделены основные принципы, определены педагогические условия и соответствующая поэтапность процесса формирования.

Ключевые слова: *познавательный интерес, компоненты структуры, принципы, педагогические условия, этапы формирования.*

THE COMPONENTS OF THEORY MODEL OF FORM CHINA STUDENTS COGNITIVE INTERESTING TO UKRAINEAN FOLK SONG

Li Zhaofeng

In this article are considered the general theoretic model components of form cognitive interest to Ukrainian folk song future China music teachers.

In contemporary conditions of widening international culture and educations correlation this phenomenon became more topical. The process of form any phenomenon is lean on working out its theoretic model, so some components of that model became immediate subject of proposing article. Its contents are maintained components cognitive interest, are defined pedagogic conditions and main things principles, worked out stages of form cognitive interest.

Key words: *cognitive interest, structure components, principles, pedagogic conditions, stages of form.*

Визначаючи актуальність проблеми, відмітимо, що значне місце у дослідницькій діяльності займає створення теоретичної моделі формування обраного феномена. Для нашого дослідження це формування пізнавального інтересу до українського пісенного фольклору, який ми розглядаємо у межах категорії інтересу у контексті розумової діяльності особистості.

Категорії «інтерес» у педагогіці і психології завжди приділялося достатньо уваги. Актуальність обраної проблеми підсилюється проблемою стимулювання інтересу до пісенного фольклору у студентів з однієї країни (Китаю) до музичної культури іншої (України). Це зумовлює винайдення доцільної моделі формування пізнавального інтересу до українського пісенного фольклору, складовим якої приділяється наукова увага в поданій статті.

Вчені розглядають дану категорію в аспекті активної розумової діяльності (Л.Божович, М.Данілов, М.Скаткін); синтетичним утворенням, що включає інтелектуальні, емоційні, вольові фактори (М.Беляєв, А.Волостнікова, Т.Єрофеева, А.Ковальов, С.Рубінштейн); у зв'язку з вибірковою спрямованістю особистості (А.Матюшкин, Н.Постнікова, Г.Щукіна); вираженням потреби індивіда (Б.Ананьєв, Л.Божович, О.Леонтьєв та ін.); у контексті розвитку мотивації особистості (Ю.Кулоткін, А.Маркова, Н.Морозова).

Вокальний культурі та суміжним проблемам розвитку вокальних здібностей та умінь приділено увагу у роботах деяких китайських авторів (Вей Лімін, Ма Цзюнь, Лі Чуньпен, Чен Дін, Чжан Яньфен). Український пісенний фольклор був розглянутий у аспекті навчання народного співу (Р.О. Лоцман); як матеріал формування музично-теоретичних знань майбутніх учителів (В.В. Гура).

До структурних елементів теоретичної моделі формування пізнавального інтересу до українського пісенного фольклору ми віднесли: **потребово-емоційний, соціально-смысловий та етнокультурний** компоненти.

Коротко розкриваючи їх, зазначимо, що зацікавлення та інтерес студентів до пізнання українських фольклорних вокальних творів не завжди призводить до активізації навчальної діяльності. Про наявність мотивації можна говорити лише на тому етапі, коли інтерес стає мотивом діяльності. Високий

ступінь мотивації навчальної діяльності означає, що зацікавленість у ній сприяла прояву вольових зусиль, досить дієвих, аби побороти усі внутрішні і зовнішні перешкоди. Ступінь мотивації – це ступінь зацікавленості, яка викликає активність [1]. В основі мотивації майбутнього вчителя музики до пізнання музичного фольклору лежить усвідомлення корисності і необхідності музично-педагогічної діяльності загалом й пізнання та виконання українського фольклору зокрема, передбачення відчуття задоволення, яке може бути отримане у процесі виконання твору.

Відомо, що емоції впливають на пам'ять, мислення і уяву людини. У зв'язку з цим С. Раппопорт зазначав, що цілісно-образні процеси художньої свідомості створюють художні уявлення і емоції на основі механізмів пам'яті, уяви, інтуїції, а накопичений досвід сприяє удосконаленню цих необхідних механізмів [3]. Кількість відтінків і варіацій емоцій, властивих певній особі, діапазон емоцій, що може виникнути, – це емоційна диференційованість, яка є наступною важливою характеристикою емоційної сфери. Л.Виготський вважав, що форма притаманна будь-якому художньому твору, тому особлива емоція форми (поряд з емоцією змісту) є необхідною умовою художнього висловлювання [2, с. 46].

Враховуючи все вищезазначене, у структурі пізнавального інтересу до вивчення українського пісенного фольклору, ми виділяємо першим компонентом *потребово-емоційний*.

Одним з основних у структурі пізнавального інтересу китайських студентів до вивчення та виконання українського пісенного фольклору є *соціально-смісловий компонент*, першим елементом якого варто відмітити значущість актуалізації особистості у суспільстві (її соціалізації). Як відомо, процес цілеспрямованої соціалізації молоді називають полікультурним вихованням, яке передбачає оволодіння особистісною системою національних і загальнокультурних цінностей, комунікативних і емпатійних вмінь, що дозволяють суб'єкту навчання здійснити міжкультурну взаємодію і виявляти розуміння інших культур, а також толерантність стосовно їх носіїв [3].

Цілком природно, що в процесі опанування українського фольклору китайськими студентами найголовніша роль відводиться особистості як суб'єкта діяльності. У своєму підході до особистості культурологія розглядає людину як виразника діалектичних відносин спадковості і оновлення, наслідування і творчості. Вчені-культурологи вважають, що саме ці суперечності є основними факторами формування особистості в культурі. А відтак, цілком логічним є те, що наступним компонентом пізнавального інтересу майбутнього вчителя музики Китаю до українського пісенного фольклору є *етнокультурний* компонент.

Для забезпечення ефективності формування обраного феномена ми виокремили доцільні *наукові підходи*, які входять структурною та смисловою складовими теоретичної моделі формування пізнавального інтересу. Для нашого дослідження стали смислутворюючими такі підходи: художньо-ціннісної зорієнтованості; культурологічний; історико-педагогічний; музикознавчий та експансивно-дослідний.

Для визначення відповідних положень нашої дослідної роботи було розкрито такі педагогічні принципи позиції: історико-педагогічної наступності;

емоційно-доцільної визначеності; народно-педагогічного спрямування; музично-обрядової спорідненості та національної ідентичності.

Кожний з цих принципів у сукупності та окремо застосовувався у створенні авторської методики формування пізнавального інтересу майбутніх учителів Китаю до українського пісенного фольклору. Дотримання визначених педагогічних принципів уможливило логічне удосконалення навчальних умов формування означеного феномену та застосування педагогічно доцільних та експериментально коректних окремих методів відповідної формувальної роботи та їх системне використання.

Для успішного проходження експериментальної роботи з формування інтересу до українського пісенного фольклору в майбутніх учителів музики Китаю доцільно, на наш погляд, ураховувати необхідні педагогічні умови, серед яких ми виділяємо формотворчі, що пронизують усі етапи формувального експерименту, та специфічні, які найбільш доцільні для роботи на кожному конкретному етапі роботи. Так, формотворчими педагогічними умовами ми вважаємо: постійне спілкування зі змістом української музичної культури; спонування емоційної активності до сприйняття українського музичного пісенного фольклору; заохочення знайомства з українською пісенною творчістю засобом ознайомлення з різними піснями (у навчальних, філармонійних концертах, записах тощо); обов'язкове знайомство з відповідним матеріалом у навчанні (використання зразків українського художнього музичного репертуару на заняттях з теорії музики, вокалу, хору, ансамблю).

Серед педагогічних умов, які найбільш доцільні, специфічні на кожному з періодів формування пізнавального інтересу до українського пісенного фольклору в майбутніх учителів музики Китаю, ми вважаємо:

- для першого етапу – постійне ознайомлення з українською художньою специфікою (вишиванками, писанками – опосередковано, дитячими та дорослими піснями й танцювальними фольклорними колективами – безпосередньо);

- для другого етапу – вивчення творчості провідних українських фольклорних колективів (Національний заслужений академічний український народний хор імені Григорія Верьовки, інші) для збудження позитивного емоційного ставлення до музичної творчості України, ознайомлення та усвідомлення через зміст виконуваних музичних творів із специфікою загальнонаціонального українського «характеру»;

- для третього етапу – обов'язкове використання українського пісенного фольклору та фрагментів різних українських пісень як навчального матеріалу, спонування до пріоритетного застосування українського репертуару під час навчання у педагогічному ВНЗ України, застосування різних шляхів ознайомлення з українським пісенним фольклором (перегляд музичних телепрограм, Інтернет-ресурсу, слухання пісень у виконанні однокурсників під час навчання та академічних концертів, філармонійних концертів тощо), наступне обговорення прослуханої музики з педагогом та однокурсниками.

Таким чином, виділені нами структурні елементи теоретичної моделі формування пізнавального інтересу до українського пісенного фольклору в майбутніх учителів музики Китаю визначили розгортання експериментальної роботи та ефективність її результатів.

Література

1. Борисова А.О. Мотивація як компонент навчальної діяльності при викладанні іноземних мов у немовному вузі /А.О. Борисова // Наукові записки. – Серія «Флологічна». – Острог : Видавництво НаУ «Острозька академія». – Вип. 6. – 2006. – 350 с.
2. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте / Выготский Л.С. – С.-Пб. – 1997. – 96 с.
3. Раппопорт С.Х. От художника к зрителю. Проблемы художественного творчества / С.Х. Раппопорт. – М. : Советский художник, 1978. – 237 с.

THE COMPONENTS OF THEORY MODEL OF FORM CHINA STUDENTS COGNITIVE INTERESTING TO UKRAINEAN FOLK SONG

Li Zhaofeng

Abstract. *The article deals with the problem of the artistic training of the music teachers in the modernization of educational system in Ukraine and China.*

The modernization of the professional training in Ukraine and China today is proved as an objective necessity. Indeed, at the beginning of the XXI century in a civilized society teacher's training is seen, not only as an institution for the professional needs of the individual, but also as a social and spiritual necessity.

At the process of the integration to the European higher education area, the Bologna process required significant changes in the methodology of higher education on the basis of humanization, democratization, fundamentalization and new approaches to the education and training of the future teachers. On the base of the author's comprehensive study of the artistic and pedagogical activity in the educational theory and practice is realized, the theoretical and methodological principles of the professional training of the music teacher is described.

Therefore, professional training of the contemporary teachers in a modern Ukraine and China is primarily focused on the educational needs of the individual, the supporting national pedagogical traditions and the enhancement of the teaching experience, spiritual reproduction of intellectual potential of the nation, providing highly qualified labor market. From this perspective, the further development of the teacher's education should be focused on the transformation from the quantitative to the quality measures.

This involves, firstly the upbringing of a real citizen of Ukraine and China, for which the need of an obtaining the basic skills and general education and professional development associated with the strengthening of their own country. In this context, the problem of a combining the national character of the education with the globalization of educational and scientific ties is actualized. The aim is to create not only a carrier of the knowledge, but also a creative person, who is able to use the acquired knowledge for the competitive activities in every sphere of a public life, including teaching, for the innovative development society.

A scientific explanation of the functional-content features of the artistic and educational activities is argued, the original interpretation of the

content and the forms of classes is provided, the pedagogical conditions and the ways of optimization of professional training are revealed.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ КИТАЮ

УДК: 378.147.091.33

Чжан Лей

У статті подані теоретичні позиції з проведення дослідно-експериментальної роботи з метою практичного підтвердження висунутих теоретичних припущень щодо формування музично-пізнавальної ініціативи майбутніх учителів музики Китаю.

Ключові слова: музично-пізнавальна ініціатива, компоненти структури, критерії сформованості.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ РАБОТЫ ПО ФОРМИРОВАНИЮ МУЗЫКАЛЬНО-ПОЗНАВАТЕЛЬНОЙ ИНИЦИАТИВЫ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКИ КИТАЯ

Чжан Лей

В статье представлены теоретические позиции относительно проведения экспериментальной работы с целью практического подтверждения выдвинутых теоретических предположений о процессе формирования музыкально-познавательной инициативы будущих учителей музыки Китая.

Ключевые слова: музыкально-познавательная инициатива, компоненты структуры, критерии сформированности.

THEORETICAL FRAMEWORK OF EXPERIMENTAL WORK AIMED AT DEVELOPMENT OF MUSICAL AND INSTRUCTIONAL INITIATIVE IN CHINESE MUSIC TEACHERS-TO-BE

Zhang Lei

The paper brings forward theoretical framework of experimental work for practical substantiation of theoretical surmises relating to development of musical and instructional initiative in Chinese music teachers-to-be.

Keywords: musical and instructional initiative, structural components, development criteria.

У сучасних умовах становлення активного суспільного буття набуває актуальності проблема формування творчої особистості, яка проявлятиметься ефективніше за умов прояву самостійності, активності у набутті професійних навичок, навчання, що помітно проявляється у ініціативній діяльності, зокрема музично-пізнавальної ініціативи майбутніх учителів музичного мистецтва. Загострюється дана проблема в умовах навчання іноземних студентів, зокрема китайських, в Україні.

Основною метою статті стало вирішення дослідно-експериментальних задач з формування означеного феномену та практичне підтвердження висунутих теоретичних припущень. Для ефективного вирішення поставленої мети